

VEROVAL JE V DREVO, ZATO JE VERJEL V LJUDI

In memoriam Heinrichu Andenmattu

Eden številnih otrok kmeta izpod Zermatta, otrok hudournikov, livad in gozdov, dijak gimnazije v Brigu, tam, kjer se neukrotljiva sila alpskega sveta spokoji, študent ETH v Zürichu, distriktni gozdar v Sustnu (Walis) in kantonski gozdar, »prvo drevo v Walisu«, kakor so ga imenovali prijatelji, to je življenjska pot Heinricha Andenmatta, gozdarja in človekoljuba, strokovnjaka in tenkočutnega humanista, ki je s svojo srčno širino in strokovno doslednostjo navduševal sošolce, kolege in tiste, ki so ga poznali le bežno. S preprostostjo pravega gorjana, ki je ni izgubil tudi na svojem ministrskem položaju, je sprejemal in poslušal slehernega, zlasti pa verjel tistim, ki so zrastle in živeli s trdo naravo alpskega gorstva. Odtod je črpal moč svoji trdni odločenosti, da ohrani wališkim otrokom naravni in gozdni prostor neokrnjen in zdrav.

Kar je spoznal za pravilno je zagovarjal ognjevito, strastno, s starorimsko dostojanstvenostjo in vztrajnostjo. Odklanjal je negativne težnje gospodarstva in družbe, ki sta v lovu za dobičkom zasvajala in uničevala najdragocenejše orale wališke zemlje. Ničkolikokrat se je pritoževal nad špekulanti in drugimi brezdušneži, ki so pritiskali nanj z gradbenimi projekti sredi najlepših gozdov. Kot mogočno drevo, »prvo drevo Walisa«, se je upiral temu najhujšemu in sebičnemu nasilstvu moderne dobe. Upiral se je in tudi vzdržal.

Njegovo strokovno kariero je spremljal njegov osebni razvoj. Brez jasnih nazorskih in strokovnih načel ne bi vzdržal. Njegovim utemeljitvam in razlagam so pritrjevali vsi: politiki, kmetje, intelektualci pa tudi nasprotniki. Andenmatten

Levo H. Andenmatten na letni gozdarski skupščini v Brigu (1980).

je bil poštenjak, njegov nazor je bil nadstrankarski, pravičen, brez socialnih, verskih ali kakršnih drugih predsodkov. Svet človeka in gozdarstva je obravnaval dialektično; v vsakem pojavu, naravnem ali združenem, v kmetu ali pianistu je iskal tezo in antitezo, ki ju je harmonično vstavljal v naravne in družbene procese.

V študentskih letih je prvič obiskal Slovenijo. Profesor Leibundgut ga je izbral in ga skupaj z nekaj študenti poslal kot prve švicarske študente gozdarstva v Jugoslavijo (1957). Ni se zmotil. Odslej so imeli naša dežela in naši gozdovi novega prijatelja, včasih je izgledalo, slepo zvestega. Tudi za napake, ki smo jih delali, je poskušal analitično ugotoviti opravičljive vzroke. Vendar ne za vsako ceno, njegov analitični duh za logiko dialektike sta prepričevala, če ideje ni mogel obzidati s čvrstino nazorske poštenosti in pravičnosti, je ni osvojil in zagovarjal.

Delal je skupaj z borovniškimi sekači sredi najhujše zime, napenjal vrvi z nazarskimi žičničarji. Enciklopedično je spoznal vse naše republike in narodnosti. Vedno znova pa se je vračal v Slovenijo, ne sam, z wališkimi gozdarji, s kmeti in redno s svojo družino in prijatelji. Ob velikem vetrolomu o Švici, so mu pomagali naši gozdni delavci, bil je strokovni oče na izpopolnjevanju naših gozdarskih tehnikov, vsako leto se je vračal v kraje, ki jih je obhodil na svoji praksi. Redno je sodeloval z našo revijo, zalagal jo je z najatraktivnejšo švicarsko gozdarsko in naravovarstveno literaturo, bil je tudi pisec poglobljenih prispevkov.

Z njegovo smrtjo niso prizadeti le njegovi sorodniki in tisoči znancev ter prijateljev, nevede je prizadeta tudi naša dežela, naši gozdovi. Njegov žlahtni značaj je gradil čvrste medčloveške mostove, vezi spoštovanja, razumevanja, pomoči, kakršne so zlasti v teh nemirnih časih dobrodošle in blagodejne. Takšen je našel tudi gostoljubna in plodna tla na naši zemlji. Odmev njegove duhovne veličine bo živo vzpodbujal prijatelje od tu in od tam, od vsepovsod, k nenehnemu vzgledovanju.

Marko Kmecl